

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-2623/2024-3

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kristine Saganić, predsjednice vijeća, Nevenke Marković, sutkinje izvještiteljice, i Ružice Omazić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., OIB 87939104217, Zagreb, Jurišićeva ulica 4, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici u Odvjetničkom društvu Gugić, Kovačić & Krivić u Zagrebu, protiv tuženika FELICITER d.o.o. u stečaju, OIB 33362149552, Sesvete, Marina Studina 40, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici u Odvjetničkom društvu Lozo & partneri u Zagrebu, radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-699/24 od 16. svibnja 2024., u sjednici vijeća održanoj 11. rujna 2024.

r i j e š i o j e

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-699/24 od 16. svibnja 2024. i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

II. O troškovima žalbenog postupka prvostupanjski sud će odlučiti u konačnoj odluci.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-699/24 od 16. svibnja 2024. odbijen je u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjev da se proglasi nedopuštenom ovrha određena rješenjem o ovrsi Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr 1085/2021 od 5. svibnja 2021. te da se utvrdi osnovanom osporena tužiteljeva tražbina u iznosu od 669,45 EUR kao tražbina II. višeg isplatnog reda koja se odnosi na parnične troškove nastale u ovom postupku do otvaranja postupka nad tuženikom, i to za tužbu u iznosu od 132,80 EUR, podneska od 23. svibnja 2022. u iznosu od 132,80 EUR, ročišta 6. rujna 2022. u iznosu od 132,80 EUR, uvećano za PDV u iznosu od 99,50 EUR i sudske pristojbe na odgovor na žalbu u iznosu od 158,57 EUR, odnosno ukupno iznos od 669,46 EUR (točka I. izreke). Točkom II. izreke naloženo je tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 812,50 EUR.

2. Protiv presude žalbu je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud preinači presudu i prihvati tužbeni zahtjev. Zahtijeva naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 312,50 EUR.

3. Tuženik nije podnio odgovor na žalbu.

4. Žalba je osnovana.

5. Presuda je ispitana na temelju odredbe članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; dalje: ZPP) u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

6. Iz obrazloženja pobijane presude i podataka u spisu proizlazi da je predmet spora proglašenje nedopuštenom ovrhe određene rješenjem o ovrsi Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-1085/21 koje je doneseno na temelju ovršne odluke prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 od 22. prosinca 2017. te utvrđenje osnovanosti tražbine II. višeg isplatnog reda koja se odnosi na tužiteljeve troškove parničnog postupka nastale u ovom postupku do otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom.

7. Prvostupanjski sud je utvrdio da između stranaka nije sporno da je tuženik kao ovrhovoditelj na temelju pravomoćne i ovršne presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 od 22. prosinca 2017. podnio Financijskoj agenciji zahtjev za izravnu naplatu 5. veljače 2021.; da je tuženiku tužiteljeva izjava o prijebu dostavljena poštom 11. ožujka 2021. u 12:50:36 sati, a tuženikovom punomoćniku također poštom 9. ožujka 2021. u 10:22:53 sati; da je tužitelj kao ovrhovoditelj 26. travnja 2021. podnio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu prijedlog za ovrhu na pokretninama na temelju čega je doneseno rješenje o ovrsi 5. svibnja 2021.; da je zaključkom Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-1085/21-5 od 8. veljače 2022. tužitelj kao ovršenik upućen na pokretanje parnice radi proglašenja predmetne ovrhe nedopuštenom te da je ovršna isprava na temelju koje je tuženik kao ovrhovoditelj podnio i zahtjev za izravnu naplatu od 5. veljače 2021. i prijedlog za ovrhu 26. travnja 2021. u oba slučaja pravomoćna i ovršna presuda prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 od 2. prosinca 2017. i da se radi o potpuno istoj tražbini.

8. Prvostupanjski sud je utvrdio da je tužitelj sukladno zaključku Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-1085/21-15 od 8. veljače 2022. podnio sukladno odredbi članka 52. stavka 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/16, 73/17 i 131/20; dalje: OZ) tužbu u roku od petnaest dana, odnosno 22. veljače 2022., iz razloga propisanih odredbom članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a. Stoga je utvrdio da je između stranaka sporno je li tražbina koju tuženik kao ovrhovoditelj ima prema tužitelju na temelju pravomoćne i ovršne

presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 od 22. prosinca 2017. prestala prijebom na temelju izjave o prijebu od 11. ožujka 2021.

9. U odnosu na tužiteljeve navode da su postupak tijekom kojeg je doneseno rješenje o ovrši i postupak izravne naplate na temelju presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 dva samostalna i jedan o drugome neovisna postupka, prvostupanjski sud je zaključio da postupak izravne naplate također predstavlja ovrhu sukladno odredbi članka 209. stavaka 1. i 3. OZ-a te odredbi članka 1. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ broj: 68/18, 2/20, 47/20, 46/20, 83/20 i 133/20).

10. Stoga je u odnosu na prigovor prijeba kojeg je tužitelj kao ovršenik izjavio 11. ožujka 2021., a imajući u vidu odredbu članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a prema kojoj da bi se mogla izjaviti žalba mora se raditi o činjenici nastaloj u vremenskom razdoblju kada je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojeg potječe ovršna isprava - presuda prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 od 22. prosinca 2017., prvostupanjski sud zaključio da činjenica prestanka tražbine treba nastati u razdoblju od nastupa pravomoćnosti te ovršne isprave do pokretanja ovršnog postupka, konkretno s njim izjednačenog postupka izravne naplate.

11. Budući da je nesporno tuženik kao ovrhovoditelj podnio zahtjev za izravnu naplatu 5. veljače 2021. i to upravo na temelju navedene presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017, a izjava o prijebu je 11. ožujka 2021., prvostupanjski sud taj prijeb ocjenjuje nedopuštenim jer nije u skladu s odredbom članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a tražbina prestala na temelju činjenice nastale u vrijeme kad je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojeg potječe odluka. Pri tome ocjenjuje neodlučnim što je prijedlog za ovrhu na pokretninama ovršenika podnesen 26. travnja 2021. na temelju iste ovršne isprave (presude poslovni broj P-1896/2017) budući da je 6. veljače 2021. podnesen zahtjev za izravnu naplatu na temelju te iste ovršne isprave za istu tražbinu iz te ovršne isprave zbog čega se upravo na taj trenutak mora ocjenjivati za ispunjenje uvjeta propisanog odredbom članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a. Prvostupanjski sud ocjenjuje da se u biti radi o promjeni predmeta ovrhe zbog čega predmetnu izjavu o prijebu treba promatrati kroz postupak povodom zahtjeva za izravnu naplatu i povodom prijedloga za ovrhu kao jedinstvenog postupka pokrenutog radi naplate jedne te iste tražbine iz iste ovršne isprave samo na različitim predmetima ovrhe.

12. Slijedom navedenog, kako tužitelj nije dokazao ispunjenje pretpostavki iz odredbe članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a ocijenio je tužbeni zahtjev za proglašenje ovrhe nedopuštenom neosnovanim.

13. Budući da je tužitelj sukladno odredbi članka 165. stavka 3. Stečajnog zakona prijavio u stečajnom postupku troškove ovog postupka nastale do otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom, a koji su mu onda osporeni, prvostupanjski sud je zaključio da je tužitelj pravilno uredio tužbeni zahtjev i tražio utvrđenje osnovanosti spornih troškova u ovom postupku. S obzirom na to da je prvostupanjski sud ocijenio neosnovanim tužbeni zahtjev glede proglašenja ovrhe nedopuštenom slijedom čega tužitelj nije uspio u sporu i nema pravo na naknadu tih troškova, ocijenio je

neosnovanim i tužbeni zahtjev radi utvrđenja osnovanosti tražbine tužitelja u odnosu na parnične troškove nastale do otvaranja stečajnog postupka u iznosu od 669,45 EUR.

14. Tužitelj u žalbi u bitnome navodi da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da je tužitelj mogao izjaviti prigovor prijebaja samo u razdoblju od donošenja presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 pa do pokretanja ovršnog postupka, odnosno postupka prisilne naplate. Ukazuje da je ovršeniku dopušteno nakon pokretanja ovršnog postupka izjaviti građanskopravni prijebaj te da namirenje ovrhovoditeljeve tražbine nakon pokretanja ovršnog postupka jednako kao i njeno utruće uslijed izjavljenog građanskopravnog prijebaja čini svako daljnje vođenje ovrhe nedopuštenom. Nadalje navodi ukoliko bi se uzelo da građanskopravni prijebaj nije dopušten nakon pokretanja ovršnog postupka, da je u predmetnom slučaju prijebaj izjavljen prije njegovog pokretanja te se konkretno ne radi o promjeni predmeta ovrhe. Ističe da je predmetni ovršni postupak u potpunosti odvojen od prisilne naplate na novčanim sredstvima tužitelja koju je tuženik pokrenuo protiv tužitelja kao ovršenika radi naplate iste tražbine na temelju presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017. Ukazuje da se promjena predmeta ovrhe provodi nakon što se jednom predmetu nije moguće provesti ovrhu te se ta ovrha obustavlja i nastavlja na novom predmetu, dok se ovdje radi o dvije simulirane ovrhe radi naplate iste tražbine. Stoga smatra da je prvostupanjski sud bio dužan razmatrati predmetni ovršni postupak odvojeno od postupka ovrhe na novčanim sredstvima tužitelja koju je pokrenuo tuženik, odnosno izjava o prijebaju tužitelja je izjavljena prije pokretanja predmetnog ovršnog postupka. Ističe da je prvostupanjski sud propustio utvrditi da je tužiteljeva tražbina prema tuženiku na temelju koje je tužitelj izjavio tuženiku građanskopravni prijebaj nesporna sudska tražbina potvrđena presudom i rješenjem ovog suda poslovni broj PŽ-1607/2020 od 15. veljače 2020. kojom je potvrđena presuda prvostupanjskog suda poslovni broj P-909/2015 od 23. siječnja 2020., a koja činjenica je odlučna za rješenje predmeta spora. Navodi da presuda nema razloga o odlučnim činjenicama te o njima postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava, slijedom čega presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati na koju način je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a.

15. Osnovano tužitelj u žalbi ukazuje da je tužbeni zahtjev usmjeren na proglašenje nedopuštenom ovrhe određene rješenjem o ovrsi Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr 1085/2021 od 5. svibnja 2021., slijedom čega je bio dužan u granicama tako postavljenog tužbenog zahtjeva ocjenjivati je li konkretno ta ovrha nedopuštena i to iz razloga propisanog odredbom članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a, zbog kojeg je tuženik izjavio žalbu i u odnosu na koji je zaključkom Općinskog građanskog suda u Zagrebu upućen pokrenuti parnicu radi proglašenja nedopuštenom upravo te ovrhe.

16. Točno je da je tuženik kao ovrhovoditelj prije podnošenja prijedloga za ovrhu na pokretninama na temelju kojeg je doneseno rješenje o ovrsi poslovni broj Ovr 1085/2021 od 5. svibnja 2021. podnio i prijedlog za izravnu naplatu Financijskoj agenciji radi naplate iste tražbine i na temelju istog ovršnog naslova/presude

prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017), a koji se u smislu odredbe članka 209. stavka 1. OZ-a predstavlja također postupak (izvansudske) ovrhe. Međutim, tužitelj je kao ovrhovoditelj nakon toga podnio novi prijedlog za ovrhu na pokretninama tužitelja kao ovršenika radi naplate te iste tražbine, a na temelju kojeg prijedloga je određena ovrha rješenje o ovrsi od 5. svibnja 2021., a čije proglašenje nedopuštenom je predmet ovog tužbenog zahtjeva. Stoga je u konkretnom slučaju irelevantno što je tuženik ranije podnio zahtjev za izravnu naplatu Financijskoj agenciji, kao i trenutak podnošenja tog zahtjeva.

17. Međutim, uz to, prvostupanjski sud je pogrešno zaključio da činjenica prestanka tražbine treba nastati u razdoblju od nastupa pravomoćnosti ovršne presude pa do pokretanja ovršnog postupka, odnosno da nakon pokretanja ovršnog postupka ovršenik više ne može izjaviti građanskopravni prijeboj svoje tražbine s tražbinom ovrhovoditelja i na taj način uzrokovati njen prestanak. Naime, ovršeniku je dopušteno nakon pokretanja ovršnog postupka izjaviti građanskopravni prijeboj, jednako kao što mu je dopušteno namiriti ovrhovoditeljevu tražbinu i mimo tog postupka. Stoga je prestanak tražbine iz ovršne isprave građanskopravnim prijebojem tijekom ovršnog postupka dopušten te u konkretnom slučaju osnovanost tužbenog zahtjeva za proglašenje ovrhe nedopuštenom ovisi o odlučnoj činjenici - je li tuženikova tražbina prestala nakon donošenja presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-1896/2017 kao ovršnog naslova, a prije provedbe ovrhe (tako i u presudi ovog suda poslovni broj PŽ-3904/2023-2 od 21. veljače 2024.).

18. Budući da u konkretnom slučaju nije sporno da predmetna ovrha nije provedena, uzimajući u obzir sve navedeno, nije odlučno je li tužitelj kao ovršenik izjavu o prijeboju dao prije podnošenja ovršnog prijedloga, kako je to pogrešno zaključio prvostupanjski sud, već je li ta tuženikova tražbina prestala prijebojem prije provedbe ovrhe zbog čega je tužitelj mogao dati izjavu o prijeboju i nakon podnošenja ovršnog prijedloga.

19. Odredbe članaka 195. - 202. ZOO-a uređuju institut prijeboja koji nastaje jednostranom izjavom volje jedne strane drugoj o prebijanju međusobnih tražbina ako su za to ostvarene zakonske pretpostavke. Odredbom članka 195. ZOO-a je propisano da dužnik može prebiti tražbinu s protutražbinom vjerovnika, ako obje tražbine glase na novac ili druge zamjenljive stvari istog roda i iste kakvoće i ako su obje dospjele. Prijeboj ne nastaje čim se ispune zakonske pretpostavke za prijeboj, nego tek kad jedna strana izjavom volje drugoj strani izjavi da prebija međusobne tražbine (članka 196. stavka 1. ZOO-a). Nakon izjave o prijeboju smatra se da je učinak prijeboja nastao onoga trenutka kad su se ispunile pretpostavke - ex tunc (članak 196. stavak 2. ZOO-a). Tužitelj je u konkretnom slučaju u smislu odredbe članka 7. stavka 1. i članka 219. stavka 1. ZPP-a dužan dokazati da je imao protutražbinu prema tužitelju, da su bile ostvarene pretpostavke za prijeboj i da je učinio tužitelju izjavu o prijeboju.

20. S obzirom na navedeno, prvostupanjski sud zbog pogrešnog pravnog pristupa nije ispitao jesu li ispunjene sve pretpostavke za prijeboj propisane odredbom članka 195. ZOO-a, budući da je tuženik izričito osporio postojanje dospjelog nepodmirenog potraživanja tužitelja prema tuženiku posljedično čemu

presuda o tome nema razloga, zbog čega se ona ne može ispitati, a na koji način je ostvarena bitna povreda odredba parničnog postupka iz odredbe članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a, na koju tužitelj ukazuje u žalbi.

21. Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe članka 380. točke 3. ZPP-a ukinuti presudu u cijelosti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Budući da je ukinuta odluka o glavnoj stvari, zbog neizvjesnosti uspjeha stranaka u sporu valjalo ukinuti i odluku o troškovima postupka.

22. U ponovnom postupku prvostupanjski sud će otkloniti uočene bitne povrede iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a, imajući u vidu propuste na koje mu je ukazano ovom odlukom, te će provesti predložene dokaze od strane tužitelja radi utvrđivanja odlučne činjenice je li tuženikova tražbina radi koje je određena predmetna ovrha prestala prijebojem, odnosno jesu li ispunjene pretpostavke za prijeboj iz odredbe članka 195. ZOO-a i posljedično tome je li ostvarena pretpostavka iz odredbe članka 50. stavka 1. točke 9. OZ-a za proglašenje ovrhe nedopuštenom. Nakon toga će donijeti novu i na zakonu utemeljenu odluku koju će valjano obrazložiti.

23. Odluka sadržana u točki II. izreke ovog rješenja temelji se na odredbi članka 166. stavka 3. ZPP-a.

Zagreb, 11. rujna 2024.

Predsjednica vijeća
Kristina Saganić

Broj zapisa: **9-3086c-3c97b**

Kontrolni broj: **0d87d-9e218-112d3**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Kristina Saganić, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.